

Originalni rad

UDC: 616.596-002.828:519.237.8

doi: 10.5633/amm.2023.0404

FAKTORI RIZIKA ZA POJAVU ONIHOMIKOZA I KLASTER ANALIZA

Marko Stalević^{1,2}, Aleksandra Ignjatović^{3,4}, Marina Ranđelović^{4,5}, Suzana Otašević^{4,5}

¹Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Medicinski fakultet, Katedra za fiziologiju, Kosovska Mitrovica, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, student doktorskih studija, Niš, Srbija

³Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za medicinsku statistiku i informatiku, Niš, Srbija

⁴Institut za javno zdravlje Niš, Niš, Srbija

⁵Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za mikrobiologiju sa imunologijom, Niš, Srbija

Kontakt: Marko Stalević

Anri Dinana b.b., 38220 Kosovska Mitrovica, Srbija

E-mail: stale1995@gmail.com

Definisanje različitih fenotipova bolesti na osnovu kliničkih parametara predstavlja trend u istraživanjima sprovedenim poslednjih godina. Klaster analiza je statistička metoda za kategorizaciju različitih kliničkih znakova i simptoma na osnovu stepena njihove povezanosti.

Ovaj rad je za cilj imao da ispita mogućnost primene klaster analize za klasifikaciju različitih kliničkih fenotipova onihomikoze i određivanje faktora rizika za nastanak ove infekcije.

U ovoj prospektivnoj studiji korišćeni su podaci dobijeni posebno dizajniranim upitnikom u vezi sa površinskim gljivičnim infekcijama kože i adneksa. Upitnik se sastojao od tri grupe pitanja, koje su obuhvatale demografske podatke, simptome i kliničke znake, kao i faktore rizika. U statističkoj obradi podataka korišćena je hijerarhijska metoda klaster analize, Vordova metoda sa euklidskom distancom.

Primenjenom statističkom metodom bolesnici su podeljeni u dva klastera. Prvi klaster činili su bolesnici sa onihomikozom noktiju na stopalima, praćenom bolom, potpunim uništenjem nokatne ploče, zahvaćenošću 2/3 nokta i zadebljanjem nokta većim od 2 mm. Drugi klaster koji su činili bolesnici sa onihomikozom noktiju na šakama, dalje je podeljen na dva potklastera. Prvi je uključivao bolesnike sa lezijama korena nokta, unutrašnjosti nokta, površinskim promenama i zahvaćenom kožom oko nokta. Drugi potklaster obuhvatao je bolesnike kod kojih su uočeni zadebljanje nokatne ploče do 1 mm, promene slobodne ivice, zahvaćenost do 1/3 nokta i lomljivost nokta. Utvrđeno je da su najčešći faktori rizika bili gojaznost (50%), pozitivna porodična anamneza (32,0%), trauma nokatne ploče (15,0%) i dugotrajna terapija antibioticima (11,0%).

Fenotipizacija infekcije i njeno razmatranje uz najzastupljenije faktore rizika za onihomikozu mogu u velikoj meri poboljšati procenu i dijagnozu bolesti.

Acta Medica Medianae 2023; 62(4): 29-36.

Ključne reči: klaster analiza, onihomikoza, faktori rizika

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".